ఇద్దరి కథ

పాలడుగు వెంకటేశ్వరరావు

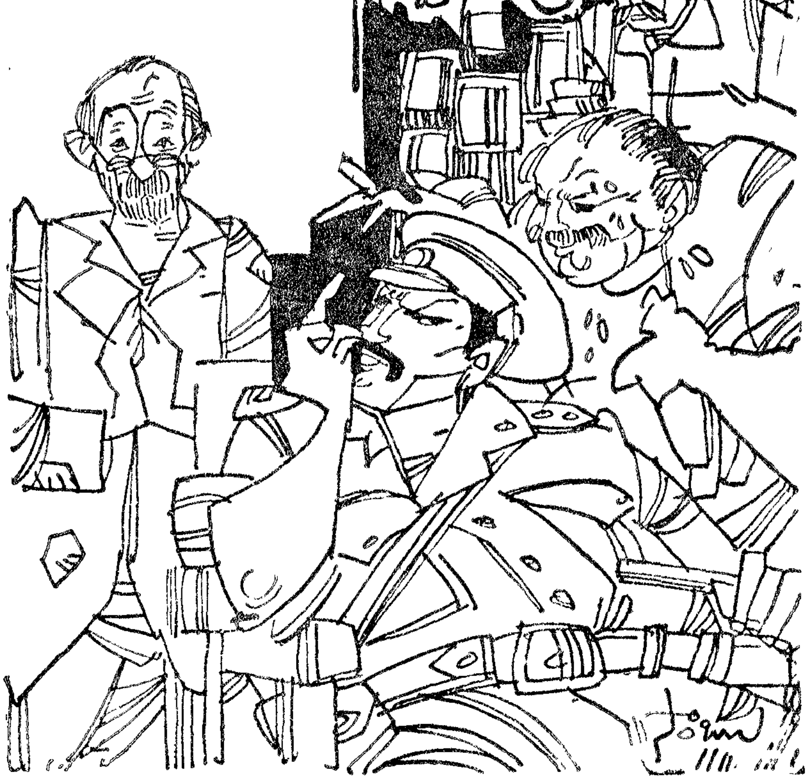

పగలల్లా మండినంతసేపూ మండి ఎండ, ప్రపంచాన్ని పెండలాన్ని వేపినట్టుగ వేపింది.

చమట కారి కాంతయ్య వళ్ళు మునిగి పోయింది బనీను పూర్తిగా తడిసిపోయింది. అందులో — ఆ కొట్లో అసలే గాలి ఆడదు. వెల్తురు ఏ వేళా వుండదు ముందరి గదిలో బేరసారాలు సాగుతూవుండగా — వెనుకన వున్న ఆ చీకటి కొట్లో బుడ్డిదీపం పెట్టుకుని లెక్కలు రాస్తూ వుంటాడు కాంతయ్య.

'ఏం లెక్కలయ్యా ఇవి ?' అని దబాయిస్తాడు షావుకారు సాంబయ్య అది అతని అలవాటూ.

'ఈ లెక్కల్ని తీసుకెళ్ళి ఇనకంటాక్సోళ్ళకీ, సేల్సుటాక్సు వోళ్ళకీ చూయించామంటే కొంప గుండమయిపోద్ది. అసలే పిల్లలగలోణ్ణి, నన్ను ముంచకు నాయనా!' అంటాడు షావుకారు. అది అర్థింపు గాదు; దబాయింపు. ఆ షావుకారుకి పొట్టకోస్తే అక్షరమ్ముక్క లేదు. కాని ఆ పొట్టనిండా తెలివి తేటలె! ఆ తెలివితేటల్నే పెట్టుబడిగా పెట్టి మేడలు కట్టాడు! కాంతయ్య ఆ లెక్కల్ని చదివి వినిపిస్తే — అందులో లొసుగుల్ని క్షణంలో ఇట్టే పట్టేసి — ఏది ఏ రకంగా రాయాలో వివరంగా చెప్తాడు! లెక్కల్ని నీటుగా అలాగ రాయించుకుని పకడ్బందీగా వుంచుతాడు. చెకింగుకని ఏయిటువంటి మనిషి వచ్చినా, వాణ్ణి ఇట్టే పసిగట్టేస్తాడు. వీలునిబట్టి దబాయిస్తాడు. లేకుంటే ప్రాధేయపడతాడు. ఏలాగయితే నేం ? తను అనుకున్నది సాధించ గలుగుతాడు. సాంబయ్యకి నలుగురు కొడుకులు— పెళ్ళిళ్ళయ్యాయి. నాలుగూళ్ళల్లో వున్న వ్యాపారాల్ని నలుగురు కొడుకులకీ అప్పజెప్పి ఈ వూళ్ళో వ్యాపారాన్ని స్వయంగా చేస్తున్నాడు. ఇద్దరు కూతుళ్ళకి పెళ్ళయింది. ఒకల్లుడు డాక్టరు అమెరికాలో వుంటున్నాడు రెండవ అయిన పెద్ద ఇండస్ట్రియలిస్టు. హైదరాబాదులో వుంటాడు.

కాంతయ్య ఆ వూరి స్కూల్లో మాస్టరుగ వున్న రోజుల్లో ఆ షావుకారుతో పరిచయం అయింది అతని కొడుకులు కాంతయ్య దగ్గర చదువుకున్నారు అందరూ బండలె తప కెలగూ చదువు అబ్బలేదు. కనీసం కొడుకులకయినా చదువు వస్తే బావుణ్ణని తాపత్రపడ్డాడు సాంబయ్య. 'మా వాళ్ళని బాగా తోమండి బాబా! నాలుగక్షరమ్ముక్కలు వచ్చేటట్టు చెయ్యండి' అని ప్రాధేయపడి అడిగాడు. కాని ఎంత తోమినా — రేకు బాదినా — చింత బరికెలు విరిగేవిగాని ఆ బుర్రల్లోకి అక్షరమ్ముక్కలు అసలు ఎక్కేవిగావు. అందువల్ల జాలిపడి వాళ్ళని వదిలేసేడు కాంతయ్య. ఆ చదువులు నానాకాలపు చదువుల్లాగా మధ్యలోనె ఆగి పోయేయి అది గత చరిత్ర.

కాని — ఆ చేతిమీదుగానె మెరికల్లాంటి కుర్రాళ్ళని తీర్చిదిద్ది పై చదువులకి పంపేడు కాంతయ్యగారు. వాళ్ళందరూ ఇప్పుడు అంతగా జ్ఞాపకంలేదు గాని బాగా పైకి వచ్చి వుంటారని అయన నమ్మకం. కాంతయ్యకి ఇపుడు వయస్సుతోపాటు శక్తి జ్ఞాపకశక్తి, తగ్గిపోయేయి. చూపు కూడా అంతంత మాత్రమే, అయి కళ్ళజోడు తప్పని సరయింది. ఏందుకయినా మంచిదని పలకరించిన ప్రతివాడికీ నమస్కారం పెస్తాడు కాంతయ్య. నమస్కారం. నమస్కారమండి నమస్కారం సార్ — ఇవి అయన నమస్కార బాణాల రూపాంతరాలు. అతని బలహీనతల బాహిర ఆకారాలు.

ఆర్థిక పరిస్థితి కాంతయ్యని దెబ్బ తీసింది. బాగా క్రుంగిపోయాడు. మానసికంగా పీనుగలాగా రోగిలాగా అయిపోయాడు. ఒకనాటి 'ప్రెస్టేజి' ఇప్పుడు మూదిలగయింది.

'నీ నమస్కారాల పాడుగాను పంతులూ! నమస్కారానికొక రూపాయి లెక్కన ధర పలికినా కొన్ని వేల రూపాయలు అవును'

అని నవ్వుతాడు షావుకారు సాంబయ్య.

కాంతయ్య సిగ్గుపడి తల వంచుకుంటాడు— రిటయిరయాక కాంతయ్య చితికిపోయేడు. షావుకారికి కాంతయ్యమీద ఏమాత్రం గౌరవం లేదు. జాలి అసలే లేదు. మరి అతన్ని ఎందుకు పెట్టుకున్నాడంటే అవసరం వల్లనే అనాలి. ఆ ముసల్నంలో వాళ్ళు రెండే శాల్తీలు. గ్లాసుడు మజ్జిగ తాగిఅయినా సరిపెట్టుకుంటారు. పింఛను పైసలు వుండనే వున్నాయి. అందువలన నెలకి యాభయి రూపాయలు మాత్రమే పుచ్చుకుని— ఏమున్నా పడివుంటూ— పైగా నమస్కార బాణాలు వదేస్తూ— తను చెప్పినట్లు అడ్డమయిన లెక్కలూ రాసి, తిరగరాసి అరవచాకిరీ చేస్తాడు గనుక తన అవసరం గడుపుకోవటానికి కాంతయ్యని పెట్టుకున్నాడు షావుకారు. చీప్ అండ్ బెస్.

అయితే— ఆ సంపాదన మీదనే ఆధారపడి కాంతయ్యని మహా ఇరకాటంలో పెట్టటానికి, కాంతయ్యా— అతని భార్యేగాక అతని తమ్ముడి కుచేల సంతానం వుంది. అతని తమ్ముడు లారీ డ్రయివరు. అప్పుడెప్పుడో ఒక యాక్సిడెంటులో అతను హఠాత్తుగా పోయాడు. అందువలన ఆ అభిమానంతో వాళ్ళని ఆదుకుంటానికి నిశ్చయించుకుని ప్రతి నెలా ఎంతో కొంత పంపటం మొదలు పెట్టాడు కాంతయ్య. అది అలా సాగి అనవాయితీగా అయింది. ఏ నెలలోనయినా పైకం అందటం కొంత ఆలస్యమయితే 'ఆవిడ' నిష్ఠూరిస్తూ ఉత్తరం రాస్తుంది. కాదంటే తనే దిగుతుంది. ఆమె నోరు పెద్దది. ఆమె నోరు విప్పితే కాంతయ్య వంశవృక్షాన్ని సమూలంగా ప్రక్షాళనచేస్తుంది. అందువలన ఆమె అంటే కాంతయ్యకి భయం, దిగులూ. కాంతయ్య భార్య అతనికన్నా అన్యాయం. ఆ కారణంగా పింఛను అందకపోయినా, షావుకారు జీతం యివ్వటం ఆలస్యం చేసినా, అప్పుచేసయినా సరే మరదలుకి మనియార్డరు పంపుతాడు కాంతయ్య నెల నెలా. అది తప్పదు; తప్పించుకోలేని బాధ్యత అని కాంతయ్య వుద్దేశ్యం. అందువలన— షావుకారు గాని, మిగిలిన పరిచయస్తులు గాని కాంతయ్య బడ్జెటు గురించి ఏ అంచనా వేసినా— అసలు పరిస్థితి ఏమంటే అతనికి తలనిండా అప్పులున్నాయి. లోపలి బనీను నిండా చిరుగులే! పై చొక్కాకి అతుకులున్నాయి. కాంతయ్య భార్యకి రెండే రెండు చీరలున్నాయి. కాంతయ్యకి పాపభీతి మెండుగ వుంది. తను— తన తమ్ముడి సంసారాన్ని గురించి పట్టించుకోకపోతే— ఆ తమ్ముని చనిపోయిన ఆత్మ క్షోభించి తనని శపిస్తుందనీ ఆ శాపానికి గురయి తను మరు జన్మలో కుక్కగానో, పిల్లిగానో అయిపోతాడని కాంతయ్య దృఢమైన విశ్వాసం!

అందువలన కాంతయ్యకి కూరల దుకాణంలో అప్పు వుంది. బట్టల కొట్లో క్రిందటి దీపావళికి— మరదలికీ ఆమె సంతానానికీ పెట్టటానికి తీసిన బట్టల తాలూకు అప్పు అలాగే వుంది. కిరాణా కొట్లో వున్న కాతా అప్పటికంటే పెద్దది. స్నేహితులవద్ద చేసిన చేబదుళ్ళు ఎన్నో వున్నాయి. వాళ్ళందరూ దొరికినప్పుడల్లా కాంతయ్యని పట్టుకుని దులుపుతారు. నిలబెట్టి అడుగుతారు.

'ఏమండోయి పంతులు గారూ! మమ్మల్ని మరిచేపోయారు!'

'ఆఁ. సాయిబు గారూ. నమస్కారం. నమస్కారమండీ. బాగున్నారా?'

'ఏం బాగు మహానుభావా? మీలాగ నాల్గు కాతాలు దొరికితే నేను దివాలా తీయటం ఖాయం.'

'అదేం గాదులెండి. భగవంతుడు మిమ్మల్ని చల్లగా చూస్తాడు.'

'అది సరేలెండి. మా కుర్రాణ్ణి మీ ఇంటికి రోజూ పంపుతున్నాను. బాకి చెల్లు వేయించరు. ఎలాగ చెప్పండి?'

'వేయిస్తాలెండి, రేపు ఫస్టుకి.'

'ఆఁ. ఇలాటి ఫస్టులు ఎన్ని పోయాయి? మేం బతకాల్నా? ఆడుక్కుంటానికి తయారవాల్నా?'

'ఈసారి తప్పకుండా ఇస్తానుగా.'

'ఏదో దయుంచండి మరి. అడిగి అడిగీ మా నోరు నొప్పిపెట్టటమే మిగిలింది.'

'అలాగే. నమస్కారం. మరి వస్తాను.'

అని సాగిపోతాడు కాంతయ్య. కాంతయ్యవి పాము చెవులు. ఏవడయినా అప్పులు ఇచ్చినవాడు అంత దూరాన్న వున్నా ఇట్టే పసిగట్టేస్తాడు— పక్కదారి పట్టబోయేలోగానే— యమభటుడిలాగ వచ్చి పట్టుకుంటాడు, అవతలివాడు పంపిన ఆ మనిషి.

'ఓ మీరా. నమస్కారం. నమస్కారమండీ!' అంటాడు కాంతయ్య నవ్వుతూ.

'ఇవన్నీ నాకెందుకుగాని మా "సేటు" రమ్మన్నాడు. పదండి' అని రెక్కపట్టుకుని లాక్కుపోతాడు వాడు. ఆ "సేటు" మీద నమస్కార వర్షం కురిపిస్తాడు కాంతయ్య. కాని— అవి అవతలివాడి బండతనం ముందు— దున్నపోతు మీద వాన కురిసినట్లే! వాడికి బాకీ వసూలు కావాలి గాని నమస్కారాలెందుకు? అందువలన అవతలివాడు కాంతయ్యని ఉతికి ఆరేసినంత పని చేసి వదుల్తాడు. చివరికి మరల నమస్కారం

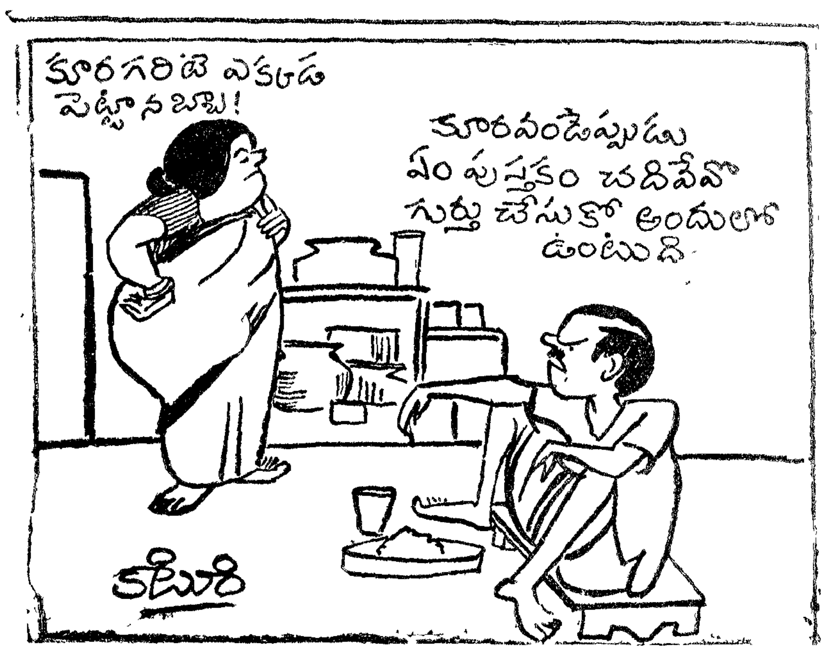

వడేసి ఇవతలపడి గాలి పీల్చుకుంటాడా కాంతయ్య. ఇదీ తంతు.

'ఒరే కాంతయ్యా నా మీద దయదల్చి నా డబ్బు నాకు పారేయరా బాబు.'

'ఓరి కాంతిగా! నీకు బుద్ధి వుందా? నన్నెందుకు ఏడిపిస్తావురా?' 'రామరామ, చిరక్క ఏ వలలో పడ్డాను గదరా. రెండ్రూపాయల వడ్డీ గిదా అని ఆశపడి బుద్ధిగడ్డి తిని నీకు అప్పు పెట్టాను. ఆ వడ్డీ సంగతి దేముడెరుగు. అసలు నయినా నా మొహాన కొట్టరా. ఏదో ప్రారబ్ధం అంటూ ఏడుస్తున్నాంగదా మనం.'

అప్పులిచ్చిన స్నేహితుల పలకరింపులు అలాగవుంటాయి. "నమస్కారాలు. అందర్కీ నమస్కారాలు. తప్పకుండా సర్దుతాను. మీ బాకీ అసలు ఫాయిదాలు పువ్వుల్లో పెట్టి ఇచ్చే పూచీ నాదీ" అని గ్యారంటీ ఇస్తాడు కాంతయ్య.

కాని ఇలాంటి గ్యారంటీలు విన్నీ విన్నీ విసిగిపోయారు వాళ్ళు. ఎగగొట్టాలనేంగాదు. అలా పుద్దేశ్యమేలేదు కాంతయ్యకి. చివరి బాకీ వాళ్ళకి ఫైసలు చేసి ఇచ్చేసి వాళ్ళని సంతృప్తి పరచాలనే ప్రయత్నం. కాని ఆ

ఆ ఇద్దరికథ

ప్రయత్నం నెరవేరే దారే లేదు. తీవ్రంగా ఆలోచిస్తాడు. సంపాదన పెంచటానికి రకరకాల ఆలోచనలు చేస్తాడు. అవి ఆలోచనలుగానె మిగిలిపోవటానికి కారణం వుంది. పిశాచంలాగా పట్టుకుంటాడు షావుకారు. ఒకటికి నాల్గుసార్లు లెక్కలు రాయాలి; మార్చి మార్చి రాయిస్తేనే షావుకారికి తృప్తి. రాసి రాసి రోజూ చేతులు పీకి నడుములు విరిగినంత పనవుతుంది. ఆపైన చీకట్లో చిగుమతి దిగుమతుల వ్యాపారాలు. అటువంటి వాటికి నమ్మకస్తుడయిన మనిషి కావాలి. షావుకారు సాధారణంగా చివర్ని నమ్మలేదు. అందువలన ఆ పనీ కాంతయ్యే చెయ్యాలి. పన్లన్నీ ముగించుకుని తాళాలు అప్పజెప్పి నమస్కారం పెట్టి ఇల్లు చేరే సరికి పదవుతుంది. ముసలమ్మ కనిపెట్టుకునే వుంటుంది. ఆమె గాజు కళ్ళతో కాంతయ్య కోసం చూసి చూసి అతను ఇల్లు చేరగానె చింతో సంబర పడుతుంది. అదనీ ఇదనీ నాలుగు కబుర్లు చెప్పుకుని ఇంత ముద్దా ఇన్ని మజ్జిగ నీళ్ళూ తాగి

పడుకుంటారు ఇద్దరూ. ప్రాణాలు తెల్లారే దాకా చిటో పోయి షికార్లు చేస్తాయి.

ఆకాశాన అంతలోనే మబ్బులు క్రమ్ముకుని వచ్చాయి. నల్లగా చీకటి ముసిరింది. పగలే చీకటిగా అయింది. గోడ గడియారం వయిపు చూసాడు కాంతయ్య.

అయిదయింది. మరి కాసేపటికి ఆరూ అయింది.

తళుక్కున మెరుపు మెరిసింది. ఫెళ్ళున ఉరుము ఉరిమి పిడుగు పడింది.

'అర్జున, ఫల్గుణ, పార్థ, కిరీటి, విజయ...' అంటూ పఠించాడు కాంతయ్య.

మరదలూ, తమ్ముడి పిల్లలూ వచ్చి నాల్గు రోజులయింది. అసలే యిరుకయిన యిల్లు. ఇల్లు సంతలాగ అయింది. ఈసారి మరదలు చాలా పెద్ద నోరు పెట్టుకుని భయంకరమయిన 'డిమాండు'లను ప్రవేశ పెట్టింది. పిల్లలెవరికీ మంచి బట్టలు లేవు. తనకీ లేవు. బయట తిరగాలంటేనే సిగ్గుగా వుంది. నలుగుర్లో పడవటం భయం కలిగిస్తోంది. పైగా బావగారు పంపుతున్న డబ్బు చాలక అప్పు అయింది. ఆ అప్పు రెండొందలూ తీరుస్తావా ఛస్తావా

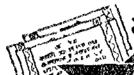
సంపూర్ణ ఆరోగ్యానికి 3000 ఏండ్లనుంచి ప్రఖ్యాతిపొందిన

డాబర్ చ్యవనప్రాశ కుటుంబ ఆరోగ్యాన్ని నాలుగువిధాలుగా మెరుగుపరుస్తుంది.

1. శరీర కణాలను నిత్యం యవ్వనంతోటుంచుతుంది.
డాబర్ చ్యవనప్రాశ శరీర కణాలు అరిగి, తరిగి పోయే ప్రక్రియా వేగాన్ని తగ్గిస్తుంది.

2. శరీర రోగ నివారణశక్తి పెంచుతుంది.
డాబర్ చ్యవనప్రాశ మొత్తం శరీర రోగ నివారణ శక్తి పెంచుతుంది. దగ్గు, రొంప నివారణకు కూడా మంచిది.

3. చురుకుదనం పెంచుతుంది.
డాబర్ చ్యవనప్రాశ పిల్లలలో చురుకుదనం పెంచుతుంది. వృద్ధాప్యంలో మానసిక, శారీరక శక్తులను పెంచుతుంది.

4. జీవకణ నిర్మాణ శక్తి.
డాబర్ చ్యవనప్రాశ శరీరం త్వరితముగా పెరిగి, దారుఢ్యంగా ఉండటంలో తోడ్పడుతుంది.

దేవతల వంటకం
3000 ఏండ్ల క్రితం, చ్యవనమహర్షి తన యవ్వనాన్ని తిరిగి పొందేందుకు, దేవతలవైద్యులు అశ్వనులు చ్యవనప్రాశ వాడమన్నట్లు చెబుతారు. ప్రపంచంలోని ప్రాచీన టానిక్ అయిన చ్యవనప్రాశను, ఇప్పుడు డాబర్‌వారు ఆధునికంగా, రుచిగా, తయారు చేస్తున్నారు

1 కి.గ్రా. డబ్బాతో చెమిచా ఉచితం

ఆరోగ్య పరిరక్షణకు ఆయుర్వేద కోసం డాబర్ చ్యవనప్రాశ

డాబర్ చ్యవనప్రాశ
అన్ని మందుల దుకాణాల్లోనూ, కెమిస్టులవద్దా లభిస్తుంది.

అంతరిక్షంలో సోవియట్–భారత్‌ల నూతన ప్రయోగం

భారతీయ రెండవ ఉపగ్రహం సోవియట్ భూభాగం నుండి, సోవియట్ రాకెట్‌ద్వారా ప్రయోగింప బడుతుందని సోవియట్ విజ్ఞాన శాస్త్ర పరిషత్తు అంతర్ కాస్మోస్ మండలి ఉపాధ్యక్షులు నికొలాయ్ నోసికోవ్ 'టాస్' వార్తా సంస్థకి చెప్పారు.

ఈ రెండవ ఉపగ్రహం, తొలి ఉపగ్రహం 'ఆర్యభట'కంటె, పరికరాల విషయంలోనూ, లక్ష్యసాధనా విషయంలోనూ పూర్తి భిన్నమైనదనీ, అంతరిక్షం నుండి భూమి ఉపరితలాన్ని పరిశోధించడం దీని ప్రధాన లక్ష్యమనీ ఆయన చెప్పారు.

దీని ప్రయోగానికి సోవియట్ యూనియన్ రాకెట్‌లు, దీనిని కక్ష్యలో ప్రవేశపెట్టేందుకు అవసరమైన యంత్ర సముదాయాన్ని అందిస్తుందని చెప్పారు. ఈ ఉపగ్రహాన్ని అజమాయిషీ చేసేందుకు, దాని నుండి సమాచారాన్ని సేకరించేందుకు భూ కేంద్రం "మెద్వెజి ఒజెరా" భారతీయ ప్రవీణుల అధీనంలో వుంటుంది!

ఖగోళ పరిశోధన కోసం సోవియట్–భారత దేశాలు సమిష్టిగా బెలూన్లను త్వరలోనే ప్రయోగించ మన్నట్లు నోసికోవ్ తెలిపారు. భారత దేశం తయారు చేసిన బెలూన్ల సహాయంతో గామా ఖగోళ పరిశోధనల రంగంలో ప్రయోగాలను గురించిన సమస్యలపై సోవియట్–భారత ప్రవీణులు చర్చలు జరిపారని ఆయన వివరించారు.

అని అప్పుల వాళ్ళు నెత్తిమీద కూర్చున్నారు. అది అంతా ఏకరువు పెట్టి 'ఏమంటారు?' అని నిలదీసింది మరదలు. ఆమె మాటని కాదనలేదు కాంతయ్య. కాదంటే ఆమె అరుస్తుంది. శాపనార్థాలు పెడుతుంది. పితృదేవతల్ని అందర్నీ అందులోకి ఈడుస్తుంది. అందువలన– 'తప్పకుండా చూద్దాం' అన్నాడు కాంతయ్య.

'చూద్దామంటే కాదు. పరువు ప్రతిష్ఠలకి సంబంధించింది వ్యవహారం. నా పరువుపోతే ఒకటీ మీ పరువుపోతే ఒకటీనా? ఫలానా వారితమ్ముడుగారి సంసారం అంటే ఛీ అని పురుగులాగా తీసిపారేస్తే అది ఎవరికి? మీకు కాదూ?' అంది ఆమె మాటగా. 'అవునవును' అని బుర్ర వూపాడు కాంతయ్య. అతని బుర్ర తిరిగి పోయింది.

'నేను ఈ రోజే వెళిపోతాను. పిల్లలకి బళ్ళు తెరుస్తారు. ఆపైన అత్యవసరమయిన పన్లు వున్నాయి.' అంటూ ఆ ఉదయమే చెప్పింది ఆమె. తల వూపి– కాంతయ్య బయటికి రాబోతూ వుండగా ముసలావిడ వచ్చి గుసగుసగా చెప్పింది.

'బియ్యం నిండుకున్నాయి– తీసుకుని పెందరాళే రాండి.'

'అలాగ!!'

'అవును. బియ్యం సాయంత్రం వచ్చేటప్పుడు తెండి. అసలే చుట్టాలు వచ్చి వున్నారు.'

'అవునవును. చుట్టాలు వచ్చి వుంటిరి' అన్నాడు.

'మర్చిపోకండేం?' బతిమాలుతున్నట్లు అంది. మరదలూ ఆమె పిల్లలూ రాక్షసుల్లాగ తింటారు! తల వూపాడు కాంతయ్య.

వర్షం మొదలయింది. ఆ మధ్యాహ్నమే ఎవరో నలుగురు అపరిచితులు వచ్చి షావుకారుతో గుసగుసలాడి వెళ్లేరు. అప్పట్నుంచీ షావుకారు తెగ వుషారుగా వున్నాడు. ప్రపంచాన్ని గజగజలాడిస్తూ కుండపోతగా వర్షం కురిసి వెలిసింది. మెయిన్ రోడ్డు నిర్మానుష్యమయింది. చీకటీకమ్ముకుని వచ్చింది. కొట్టు ఖాళీ అయింది. ఎవరూ లేరు. షావుకారు విశ్రాంతిగా కాళ్ళు బారచాపుకుని పాడుతున్నాడు భక్తిరంజని కీర్తనలు!

'నమస్కారం' అన్నాడు కాంతయ్య అతని దగ్గరకి వెళ్లి నుంచుని.

షావుకారు వులికిపడి పద్యాలు ఆపాడు. తీవ్రంగా చూసాడు.

'ఓరి నీ బండపడ. కంగారు పెట్టావు గదయ్యా. ఏంటికతా? అప్పుడే పనిమించి లేచి వచ్చేసావూ?! ఇవాళ బాగా పనుంది కూడాను' అన్నాడు షావుకారు దబాయిస్తూ.

అని ముసి ముసిగా నవ్వాడు.

చిటికలు వేసాడు. కోతిచేష్టలు చేసాడు. కాంతయ్య వినయ వినమిత శిరస్కుడయి– చుట్టాలు వచ్చిన ఆ సమయంలోనే తన ఇంట్లో బియ్యం నిండుకున్న వైనమూ, మరదలి పిల్లల కొత్తబట్టల వ్యవహారమూ —ఆమె నెత్తిమీద వున్న అప్పు విషయమూ, అంతా వివరంగాచెప్పాడు. చెప్పి 'నమస్కారం సార్. మిమ్మల్నే నమ్ముకున్నాను.' అని భయంతో ఆందోళనతో తన సమస్యని షావుకారు ముందుంచాడు.

'సాంబయ్య' షావుకారు పకపక నవ్వాడు. లక్ష్మీదేవి గజ్జెలు గల గల మన్నట్లయింది.

కాంతయ్య తల వంచాడు. సరస్వతి సిగ్గుపడి క్రుంగిపోయింది.

'ఆఁ. అదన్నమాట సంగతి. సరే. అట్లాగే చూద్దాము. కాని అంతకంటె అర్జంటుగా నువ్వు ఇప్పుడు ఒక ముఖ్యమయిన పని చెయ్యాలయ్యా' అన్నాడు. అని గుస గుసగా ఏం చెయ్యాల్సిందీ కాంతయ్య చెవిలో చెప్పాడు.

షావుకారు కొట్టు మెయిను బజార్లో వుంది. అది వెనకాల వున్న సందువరకూ విస్తరించి వుంది. ఆ వెనక గదులన్నీ గోడవున్లు. కాంతయ్య ఆ సందులోకి వెళ్ళేసరికి అక్కడ ఒకలారీ ఆగి వుంది. చిన్న లాంతరు పెట్టుకుని ఎదురు చూస్తున్న నలుగురు మనుషులు కాంతయ్యని చూసి లేచారు.

ఆ వెంటనే పని ప్రారంభమయింది. పాలడబ్బాలు, పంచదార బస్తాలు, కిర్సనాయిలు డబ్బాలు చక చకా లారీ నుంచి గోడవున్లోకి చేరుతున్నాయి. అవన్నీ లెక్కపెట్టి కాగితంమీద వేస్తున్నాడు కాంతయ్య. ఉషారుగా పైనుంచి చూస్తూ లొట్టలు వేస్తున్నాడు షావుకారు. దేవుణ్ణి తలచుకుని మొక్కుకున్నాడు లోపల్లోపల.

సడన్‌గా అక్కడ– ఫ్లడ్ లైట్స్‌లాగా వున్న బ్యాటరీలయిట్లు గమ్మున వెలిగాయి! విజిల్సు మ్రోగాయి! టక టక చప్పుడు చేసుకుంటూ పోలీసులు వచ్చి చుట్టుముట్టారు వాళ్ళని. షావుకారు సాంబయ్య గజగజ వణికిపోయాడు. నోటమాట రాని షావుకారుకి ముచ్చెమటలు పోసాయి. 'నా కొంప మునిగిందిరా నాయనా' అనుకున్నాడు. గజ గజ వణికాడు. అందర్నీ పట్టుకుని, ఫొటోలు తీసుకుని కాగితాలు రాస్తున్నారు– పోలీసులు. ఆ ఫ్యాక్టరీపరు ప్రయిని గవగానే అన్నాగే వచ్చాడట. పచ్చి వెలయినా కాలేదు. అప్పుడే దొంగ వ్యాపార్లకి సింహ స్వప్నంలా తయారయగాడు.

అని అందరూ చెప్పుకున్నారు. బాగా ప్రాక్టీసుటం. పట్టుబడితే ఇక ఎవడయినా అంతే ! ఆ సంగతి షావుకారుకీ తెలుసు. తెలిసే నిర్లక్ష్యం చేసాడు. రెడ్ హాండెడ్‌గా పట్టుబడ్డాడు. గిల గిల లాడాడు. లబ లబ మన్నాడు సాంబయ్య.

'నమస్కారం సార్. బుద్ధి గడ్డి తినింది. క్షమించాలి. ఈ ఒక్కసారికీ నన్ను వదిలేయండి. అయ్యా ఇవి చేతులు గాదు, కాళ్లనుకోండి. అసలు నాకేం తెలీదంటే తెలియదు సార్. నమ్మి ఈ కాంతయ్య చేతిలో పెట్టాను. ఇతనే వాళ్లతో లాలూచీ అయి ఇలాగ నన్ను ముంచాడు. ఇతను మామూలు మనిషి గాదుసార్. దొంగ. గుంటనక్క. ఇతనికి ఈ వూరి నిండా అప్పులేనండీ. కావాలంటే ఎవర్నన్నా అడగండి చెప్తారు. బుద్ధి వచ్చిందన్నానుగా. లెంపలు వేసుకుంటాను. వదిలేయండి సార్. మీకు కోటివేల నమస్కారాలు...' షావుకారు చెప్తున్నాడు. నమస్కారాలతో నయినా తప్పించుకోవటానికి ప్రయత్నించాడు. నవ్వుకుంటూ తన పని తాను చేసుకుని పోతువున్న ఆ కుర్ర ఆఫీసరు ఆగాడు. ఆగి తలెత్తి చూసాడు సూటిగా తీక్షణంగా.

'ఎవరండీ కాంతయ్య ?' అన్నాడు. కుతూహలంగా చూసాడు. పరీక్షగా వెతికాడు.

'ఇడుగో, ఇతనేనండి. చూడండి. గుంటనక్క, మిడిగుడ్లు, దొంగచూపులు, నక్క వినయాలు, నమస్కారాలయితే విన్నాయిగా పెడతాడు. కాని - అమ్మో! ముంచేస్తాడు సార్. నిలువునా ముంచుతాడు. ఏమయ్యా ఎందుకు చేసావయ్యా. ఈ పాడుపని? నాతో చెప్పనైనా చెప్పలేదు! నా కొంప ముంచావు గదయ్యా...' షావుకారు వాక్ప్రవాహం ఆగింది. ఆ ఆఫీసరు లేచాడు. లేచి కాంతయ్య దగ్గరకి వచ్చాడు. వినయంగా తలను కొద్దిగా వంచి- 'నమస్కారం మాస్టారూ!' అని సూటిగా కాంతయ్య కళ్లల్లోకి చూసాడు. వాడిగా సూటిగా వున్న ఆ చూపుకి కాంతయ్య వులికి పడ్డాడు. 'నన్ను గుర్తు పట్టలేదా మాస్టారూ. విజయ రామారావునండి. వాన పాముల స్కూల్లో మీ దగ్గర చదువుకున్నాను. మీరు ఇక్కడ వున్నారా? ఇదేమిటండీ?!'

ఆ ఇద్దరికథ

కాంతయ్య తల వంచాడు. నోరు కట్టేసినట్లయింది. చచ్చిపోయినా బావుణ్ణనిపించింది.

'సరే! మీరువెళ్ళండి మాస్టారూ. అవసరమయితే మీరు రేపు వద్దురుగాని. ఈ మనిషి మాటలు నాకు నమ్మదగ్గవిగా లేవు. మేము చూసుకుంటాములె. మీరు వెళ్ళిరండి మాస్టారూ! నమస్కారం.'

కాగితాల తతంగం పూర్తి చేసుకుని షావుకార్ని పట్టుకుని వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు.

కాంతయ్య కళ్ళవెంట గిర్రున నీరు తిరిగింది. మనసు నిండా భయం. గుండెలు గుబగుబలాడాయి. ఇల్లు జ్ఞాపకం వచ్చింది. రోడ్డునపడి ఇంటివయిపు సాగాడు, పిచ్చివాడిలాగా తూలుతూ. నల్లగా కాటుకలాగా

త్వరలో

జీవిత మాధుర్యం

సీరియల్

వుంది చీకటి. పైన ఆకాశంలో దట్టంగా మబ్బులు వున్నాయి. ఏ నిముషంలో నయినా వాన ముంచెత్తేట్టు వుంది. వీధులు నిర్మానుష్యంగా వున్నాయి. ఆ విజయ రామారావు, కాంతయ్య మనసులో తుఫాను పుట్టించాడు.

అపుడు కాంతయ్యకి ఎదురుగా ఒక ఆకారం వచ్చింది- ఆ చీకట్లో తడుముకుంటూ. అలాగ వచ్చి- 'ఎవరదీ?' అని అడిగింది. ఆ ఆలోచనల్లోంచి బయటపడి వులికిపడ్డాడు, కాంతయ్య. న...న...'నమస్కారమండి. నాపేరు కాంతయ్య. రిటైర్డు స్కూలు మాస్టర్ని' అన్నాడు.

'చాల్లెండి. నాతోకూడా మీ చమత్కారాలు!' అన్న విమాదట గుర్తుకి తెచ్చుకున్నాడు.

'ఎవరూ ముసలావిడా ?' అన్నాడు కాంతయ్య ఆ గొంతుని గుర్తుపట్టి.

'ఆc! నేనేనండి.

'పెద్దమ్మీ, ఏమిటిలా వచ్చావు?'

ఆమె అంది- 'మీ గురించే. ఎంత సేపటికి రాకపోయిరి ! ఏమయారోనని భయం వేసింది.'

'ఇంట్లో ఒంటరిగా మరదల్ని బిడ్డల్ని వదిలి వచ్చావా?' అన్నాడు బాధ్యతని గుర్తు చేస్తూ.

'తనకి- బాగా మర్యాదలు జరగలేదని మీ మరదలు అలిగింది. ఎంత చెప్పినా వినకుండా శాపనార్థాలు పెట్టి ఆమె వెళ్ళిపోయింది. అక్కడికీ అప్పో సప్పో చేసి నాకు చాతనయిన మర్యాదలు చేసాను. ఆమెకి ఏ లోటూ రాకుండా చూసాను. కాని ఆమెకి తృప్తి లేదు.'

'అయ్యో'- విలవిలలాడాడు కాంతయ్య.

'ఎందుకు అంత బాధపడతారు?'

'పెద్దమ్మీ. బాధగాక మరేమిటి ? వాళ్ళని ఎలాగ వెళ్ళనిచ్చావు? పితృదేవతలు ఎంతగా క్షోభిస్తారో?! అది పూరికే పోతుందా?' గిలగిలలాడాడు కాంతయ్య.

'నాబొంద. పోతే పోనీండి. అంతకన్న నేనేం చెయ్యను?' ఎదురు తిరిగింది.

'నీకు ఒక నమస్కారం ముసలావిడా! తప్పంతా నాదే. ఏ అరిష్టమయినా ఆ బాధ్యతా బరువూ అంతా నాదే. ఇంతకి క్రితమే ఒకాయన నన్ను నమస్కారం మాస్టారూ అన్నాడు ఎంతో గౌరవం అభిమానం చూపించాడు. ఆయన నాదగ్గర చదువుకున్నాడట! సిగ్గుతో చితికిపోయాను. అభిమానం చచ్చి అవమానంతో క్రుంగిపోయాను. నా కళ్ళవెంబడి కన్నీరు వరదలుగా కారింది' అన్నాడు కాంతయ్య.

'అవమానం ఏముంది ఇందులో! గురువుని గుర్తించి గౌరవం చూపించాడు.'

'కాదులే. చాలా ఘోరమయిన అవమానమే వుంది ఇక్కడ! పింఛను పుచ్చుకున్నాక ఇన్నేళ్ళు నేనే- ఎందరో అపాత్రులకి నమస్కారాలపరంపర కురిపించాను. ఇప్పుడు అతను ఒకే ఒక్క ఆ నమస్కారంతో- నా అల్పత్వాన్ని ఎత్తి చూపి ఘోరమయిన అవమానానికి నన్ను గురి చేసాడు. నేను బాధతో సిగ్గుతో చితికి

పోయాను. నా మనసు నింత క్షోభకి లోన యిందో ఎలా చెప్పను? ఎలా నీకు చెప్ప గలను?'

ఆమెకి అంతా అర్థమయింది. కాంతయ్య పడుతున్న క్షోభ అంతా గద్గదమయిన అతని గొంతు పలికింది. దగ్గరగా వచ్చి అతని చేతిని అందుకుంది ముసలావిడ.

ఇద్దరూ ముందుకి అడుగులు వేసారు. ఇద్దరి మనసులలోను అగ్ని గోళాలు పేలి పేలి మండుతున్నాయి. సెగలు పొగలు చిమ్ముతున్నాయి. అలాగే సాగి పోయారు, ఆ చీకటిని చీల్చుకుంటూ, ఆ ఇద్దరూ. ●